

SZERKESZTŐI IRADA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok érkezővevényben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitlőrti cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

A komáromi gyűlés

(*) Komárom városának és a megyének róm. katolikus hívei közül most mult vasárnapon igen nagy számban gyűlekeztek össze a gróf Zichy Nándor szentpéter pusztaján fölállított alkalmi csarnokban.

A megye és város intelligenciája a főrangú körökhöz tartozó férfiak vezetése alatt, abból a célból gyűlekeztek egybe, hogy tanácskozzanak a kormány által czélba vett egyházpolitikai reformok fölött és védekezzenek eme politikának a r. katolikusok vallásai-veibe ütköző irányzatai ellen.

Kezdetben azt hittük, hogy a komáromi gyűlés valamely, az alkotmányra nézve veszedelmes irányzatokhoz szegődve — védelem színe alatt tulajdonképen támadást fog intézni az alkotmány és a liberalizmus ellen azonban — dicsőretükre legyen mondva a tanácskozó gyűlekezet tagjainak — nem engedték magukat erre a veszedelmes térre ragadtatni és szokatlannal komoly és higgadt hangon tárgyaltak, s a hozott határozatok is megfelelnek a tanácskozás nyugodt hangjának, s a szóban lévő kérdések természetének.

A komáromi gyűlekezet tárgyalása körébe bevonta a r. kath. autonómia, az elkeresztelés, a r. katolikus egyetem, a zsidó vallás recepcziója, a kötelező polgári házasság, a vallás szabad gyakorlatának stb. napirenden lévő kérdéseit.

Igen természetes, hogy e gyűlekezet mind eme kérdésekben a magyar kormány és a politika közvéleménnyel szemben foglaltak állást még pedig oly szellemben, a mely ugyanazon emlekből táplálkozik, a melyből a r. katolikus klerus ismert antiliberális törekvései magukba szitták a táplálékot.

A komáromi katolikus gyűlés mindezen kérdésekben újat, vagy az eddig ismert papi felfogástól eltérő határozatokat nem mondott ki és a kérdést ezen határozatok előbbre egyáltalán nem vitték.

A zsidó vallás recepczióját bizonyos fentartásokkal eltűrhetőnek mondják s ugyanakkor a kötelező polgári házasság intézményének behozatalát feltétlenül kárhooztaják.

Az autonómiát illetőleg ugyanazon határozatban állapodtak meg, a melyet a püspöki értekezlet már megál-

lapított, ugyancsak ily értelemben határozta az elkeresztelés kérdésében is.

Némileg eltérő a nézetük a tervbe vett r. katolikus egyetem kérdésében, a mennyiben ezzel kapcsolatban az általános neveléstügyet is rendezni kívánják.

Bővebben foglalkozni a komáromi gyűlés határozataival — főleg politikai tekintetből újra felesleges, mert a komáromi gyűlésen elhangzott beszédek alig különböznek azoktól, melyek már eddig a püspökök konferenciáján és másutt már elmondották s ezektől csak hangjuk nyugodtsága és a mérséklet által különböznek.

Dicsőrnünk kell éppen nyugodtságukért és azért, hogy a támadó fellépéstől tartózkodtak.

Politikai tartalmuk voltak ugyan a beszédek, de nem akartak tüzet gyújtani, mint inkább mérséklőleg hatni az izgultabb kedélyekre s e tekintetben a komáromi gyűlés nem végzett felesleges munkát.

Nagy politikai esemény jellegével nem bir ugyan a komáromi gyűlés de annyi értéke még is van, hogy talán arra ad ösztönt, hogy azok a körök, melyek az agitáció fegyvereivel akarnak küzdeni — némi mérsékletet tanulhatnak meg a komáromi határozatokból, s ez csak az ügynek válik hasznára.

Politikai hírek.

Uj párt-kör. Mint Budapestról írják: a központi függetlenségi kör vasárnap délután 3 órakor tartotta meg alakuló gyűlését a függetlenségi és 48-as pártkör kálvintéri helyiségében. Az alakuló gyűlésen megjelentek Helfy Ignác, Károlyi Gábor gróf, Molnár Józsiás és Zichy Herman gróf országgyűlési képviselők is. — Glatz György megnyitván a közgyűlést, a kör megalakításának szükségességét fejtette és az alapszabály tervezetét elfogadását ajánlotta. Utána Helfy Ignác szólott. Sajnálja, hogy már előbb nem indult meg a mozgalom, mert hiszen másutt e tekintetben mindentű a fővárosok a kezdeményezők. Nálunk, sajnos, a kormány közvetlen a hazafias kötelességek teljesítését. Az alapszabály tervezetét elfogadták és a kört megalakítottának mondták ki.

Magyar miniszterek Bécsben. Wekerle miniszterelnök, Hieronymi és Bethlen gróf miniszterek vasárnap este Bécsből Budapestre érkeztek. Wekerle miniszter-

elnök értesülésétünk szerint délelőtt több órahosszat tanácskozott Bécsben Kállay közs és Steinbach osztrák pénzügyminiszterrel. A tanácskozás tárgyát a megszállott tartományok közigazgatásának jövő évi költségvetése képezte, különösen lényeges módosítások kerülővén szóba a költségelőirányzat összeállítás tekintetében. A miniszterelnök azután még Taaffe gróf osztrák miniszterelnökkel és később hosszabb ideig Kálnoky gróf közs külügyminiszterrel értekezett.

A t. Ház.

Budapest, ápr. 24.

A képviselőházban csekély érdeklődés mellett folyt ma az appropriacionális vita.

Hegedűs Sándor előadó néhány szóval elfogadásra ajánlotta a költségvetési törvényjavaslatot.

Utána Helfy Ignác emelt szót, hogy a függetlenségi párt nevében indokolja törvényjavaslat visszautasítását. Kifejtette, hogy a párt nem viseltethetik bizalommal olykormánnyal szemben, a mely a mellett, hogy a közösgyes alapon áll, nem is bir kellő érzéssel a nemzet igazi érdekei iránt.

Ezután Horánszky Nándor fejtette ki a nemzeti párt álláspontját. Utalt a parlamenti működés meddőségére, a mely közállapotaink beteges voltát bizonyítja. Ezzel szemben a költségvetési vita alatt minden oldalról hangzottak a törvényalkotó, gyógyító tevékenység szükségét és erre annál nagyobb szükség van, mert az államegység kapcsai széthullás szélére jutottak, sőt újabb időben még az a súlyos baj is járult hozzá, hogy közjogi biztosítottságunk, állami önállóságunk visszajesést mutat.

A harmadik szónok Holló Lajos volt, a ki igen szépen fejtette, hogy a nemzeti aspirációk azon mértéke, a melyeket a nemzeti párt irt zászlójára, nem elégítheti ki a nemzetet, hanem hogy ez csak a függetlenségi és 48-as program megvalósításával érhető el és hogy a korszellem előbb-utóbbide fogja fejleszteni a viszonyokat. A költségvetési törvényjavaslatot természetesen ő sem fogadta el.

Szacsavay Sándor bírálat alá vette a költségvetés berendezését és határozati javaslatot nyújtott be az iránt, hogy jövőre a közösgyi költségek ne csak fejezetenkint, mint eddig, hanem évenkint és rovatonkint is fölvetessenek a költségvetésbe; továbbá, hogy a törvényhatóságok, városok és községek bevételei és kiadásai egy toldalékfizetben szintén a költségvetéshez csatoltassanak.

Ezután Bartha Miklós szólalt fel a

miatt, hogy a kormány és pártja részéről senki sem szólalt még fel; egyúttal kérte, hogy ő holnap beszélhessen. A jobboldal nem volt hajlandó ebbe beleegyezni, hanem követelte, hogy Bartha ma beszéljen, mire felszólt Thaly Kálmán és nagy derűtlenség közt jelentette ki, hogy ha csak ki akarják huzni az időt, majd beszél ő.

Ekkor azonban Wekerle miniszterelnök jelentkezett szólásra és így az ellenzék elérte célját, hogy a miniszter még a vita berekesztése előtt nyilatkozzék.

A miniszterelnök reflektál az előtte szólók beszédeire s ellenzi Szacsavay határozati javaslatának elfogadását.

A miniszterelnök félháromkor végezte beszédét. A vitát holnap folytatják.

Katholikusok gyűlése.

Komárom, április 24.

Városunk és megyénk r. katolikus közönsége tegnap tartotta meg a pápa jubileuma alkalmára tervezett nagygyűlést gróf Zichy Gábor vághidi pusztáján.

A gyűlésen a város és megye intelligenciája a katolikus polgárai rendkívül nagy számban voltak jelen. Az érdeklődést a tárgysorozat csak még inkább fokozta s az elért eredmény s a példás rend, mely a gyűlés alatt tapasztalható volt, még azok elismerését is hívta, kik részint téves információk részint pedig más okok miatt a nyugtalankodásra hajlandók voltak.

A tárgyalás hangja s modora mindenkit lebilincsel s ez magyarázza meg azt a lelkesedést, melyet az elnök megnyitóbeszéde s gróf Szapáry László értekezése az állam és egyház békéről tett.

A gyűlés délelőtt tíz órakor kezdődött s délelőtt tíz órakor kezdődött s délután 2 és háromnegyed órakor ért véget. A nagy közönség már a kora reggeli órákban ünnepi öltözköztetésben vonul fel s a Molnár János apátplebános kíséretében megérkezett gróf Esterházi Miklós Mór és gróf Szapáry László kitérő előjesséssel s tapsal fogadta.

A gyűlést Esterházi Miklós gróf nagybotásu beszéddel nyitotta meg.

Ezután üdvözlő táviratokat küldtek a királyhoz, pápához és a primáshoz.

Erre gr. Szapáry László mondott nagyvadásu beszédet, mely általános tetszést találkozt. Utána Rudnay Lajos, Mikló Károly, Pálkóvicz Victor, Pomor Ferenc, Prohászka Ottokár és gr. Zichy Vladimir beszéltek.

A beszédek után az egyes szónokok felolvasták az egyes határozati javaslatokat, melyeket a nagygyűlés egyhangulag elfogadott.

A gyűlés határozatai a következők:

lévén, jobban tudnak ma, mint a ti időtekben, anya lenni a szó legtágabb értelmében.

„De” — így szólottam én — „az ember mindig csak ember marad. — Gyengéi megvannak s feltéve, hogy Hymen fátyláját a gyűlölet váltja fel, mit tesztek akkor? Megvan-e engedve a válság?”

„Meg. A házasság czélja a boldogság s ha ez nincs meg, mi nem utánozzuk azt a zsarnokot, a ki egy élőtesthez oda lánczolt egy holttestet. A válság az egyedüli észszerű intézmény, mert két embert ad vissza a társadalomnak. De azért jobban félnek nálunk a válsástól, mint a ti időtekben volt; — mert szegény ily rövid élet keserveit együtt elűrtüni nem tudni. Nálunk a nők, a kik elvből erőnyesek, a házi foglalkozásban lelik boldogságukat.”

„Mily kár, hogy ily öreg vagyok” — így kiáltott fel — „kedvem jött e szeretetreméltó nők egyikével házasságra lépni. A mi korunkbeliek oly büszké, oly kiállhatatlanok voltak, hogy ostobaságnak látszott meg-nőstülni. Közönyösök voltak minden iránt, a mi nem a saját személyüket illeti. A szemérmesség nevétséges volt előtűt, legbarátságosabbak voltak szeretőik iránt. A gyermekek fölnevelése nehézségekkel járván, senki sem nőstül.

A nőtlenség száma rengeteg nagy volt, de az ész igazolni látszott ez embertelen eljárás. Oh! mondd el nekem erkölcsöiteik megható képét. Mikép tudtátok megzúntatni a bajokat, melyek végenyességgel fenyegették az emberiséget?”

1. Béke.

„A nagygyűlés egyhangulag kimondja, hogy mi katolikusok az egyház és állam között békét óhajtunk, a kölcsönös méltányosság alapján. Mint hívek, megadjuk istennek a mi isten: mint polgárok, az államnak, ami az állam; mert meg vagyunk győződve arról, hogy ha az állam jogkörét túl nem lépi, a polgári s a vallásos kötelességek egymással összeütközésbe soha sem jöhetnek.”

2. Elkeresztelés.

„A nagygyűlés az elnökség után mély tisztelettel kérelmezi az országos kormánytól, hogy a lelkiismereti öszettközéseket okozó 1890. február 26-iki rendelet visszavonassék; az annak állítólagosan alapjául szolgáló 1868. LIII. t. cz. §-a pedig úgy módosítsassék, hogy az a szülőknek gyermekeik hitvallását illető, a hitvallásos jelleggel nem bíró államtól teljesen független jogaira nézve érelmes ne legyen. Hasonlóképp esedezik, hogy ugyanazon tozikknek az áttéréseket szabályozó 1-7. §-ai úgy alakítsassanak át, hogy azok a kath. egyház jogát ne korlátozzák; és 8. §-ának oly értelmezés adassék, hogy az a hittagadásra ösztönöl ne szolgáljon. Végül azért is folyamodik, hogy a polgári anyakönyvvezetés behozatala, mint egészen indokolatlan, és roppant — de főléles — költséggel járó intézkedés, elejtessék.”

3. Kath. autonómia.

„Fiui hódolattal fölír a nagygyűlés a bibornok-hípmás ur d Főmagasságához, mint a nm. püspöki kar fejéhez s a legmegalapozottabban üdvözlő őt az országos kath. autonómiának — mint a magyar katolikusok jogi s vall. szabadsága létét és érelmeseit — életbelepítésére újra megindított akciója alkalmából, alázatteljesen kérelmezvén, hogy azt, és pedig amennyire csak lehet, képvisleti alapon mielőbb diadalra juttatni méltóztassék.”

4. Polgári házasság.

„Mivel az u. n. polgári házasság egyrészt mellőzése, másrészt félrelökése az egyház házassági törvényhozásának, és a hitközhöz ragaszkodó katolikusokra nézve sérelmes, egyhangulag elhatározza a kath. nagygyűlés, hogy a mélyen tisztelt elnökség útján feliratlag fog esedezni őt felségénél, a magyarok fölönt apostoli királyánál; továbbá a nm. főrendi- és a m. t. képviselőháznál, hogy e vallástalan eszmének törvénybe iktatását alkotmányos hatalmukkal megakadályozni méltóztassanak. Ugyaníly értelemben esedezik a nagygyűlés a törvényhozás mindhárom részénél az izraeliták recepcziója s a teljes vallásszabadságnak, mint teljesen fölösleges és meggyőződésünk szerint veszedelmes ujtásoknak mellőzéseért.”

5. Kath. egyetem.

„Egyhangulag elhatározza a kath. nagygyűlés, hogy tiszteletteljes felirattal fel fogja kérni elnök égsége útján a törvényhozás faktortát az 1868-iki XXXVIII. t. cz. olyatén módosítására, mely felhagy az u. n. felekezeten oktatás eszméjével és öszintén, a hatáskörében álló minden eszközzel pártolja

Vezetőm ég felé emelve szeméit, ünneplés hangon ezeket mondá: „Ismétlem, a mi nőink első sorban feleségek és anyák s ebből folyának többi jó tulajdonságai.

Gyalázatnak tartanak, hogy arcukat fessék, hogy dohányozzanak, hogy lantou játszanak, hogy frivol dolgokra gyujtsanak. Biztos fegyverrel rendelkeznek és ez jószáguk és szerénységük. Maguk dajkálják gyermekeiket s nem hiszik, hogy ezzel valami különös dolgot művelnek. A gyermek testi nevelését ő vezeti s a mint a kis teremtesben az öntudat első jele mutatkozik, azon van az anya, mikép fejleszthetné lelkében az erkölcsösséget. Ő ügyel fel minden mozdulatra, vigyáz minden szóra, mit előtte mondanak, nehogy egyetlen egy is káros hatással legyen reá. Csak egy dologra tanítjuk gyermekeinket s pedig arra, mely egykor hivatása lesz, mert az emberi éss csak egy dologban jeleskedhet. Elég nevétséges volt az, hogy a ti időtekben mindenki tudós akart lenni. — Mire felnő, — az anya megtanítja őt arra, hogy mi a jó erkölcs, a szerénység és az erény.

Bevárja a pillanatot, melyben a természet díszébe öltözve, a legérzékletlenebb szivhez is szól, s midőn a tavasz termékeny lehellete a földet újra felékesíti, az anya keblére szorítja gyermekét és így szól hozzá: „Fiam, nézd a zöld éreget, a lombkoszorúta fákat, még az imént mintegy meghalva voltak. De létezik egy jószág lény a ki mindnyájunk atyja. Nem hagyja el ő a gyermekeit soha, az égből lakik s onnan tekint le minden gyermekére. Amint

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. április 25.

A nő 2440-ben Kr. sz. után.

A 18. század kizárólag a philosophusok százada és a hány philosophust csak teremtet a század, mindnyájának meg volt a maga külön és sajátlagos politikai rendszere és nézete az állam kormányzatról. És valamint a legnemesebb fatörzsét számtalan fattyuhajtás lepi el, úgy temett minden philosophus után egy csomó apró tudós, jobban mondra tudókos ember, a ki encyclopaedikus ismeretét legalább is valami világraszóló bölcséleti tannak tartván, szintén hivatta érezte magát arra, hogy nyomdafesték alá bocsássa nézetét az államkormányzatról.

Ilyféle felfogás terméke lehetett az a könyv is, mely a lyceumi Orczy-könyvtár katalógusában G. XII. 7. szám alatt szerepel és czimlapján e feliratot hordja: „Das Jahr 2440. Ein Traum aller Träume.” London, 1772. Előszavában a fordító tudunkra adja, hogy az eredetije francia és azon irodalom egyik legjobb termékeként tartja.

A szerző, mint maga írja, egy 668 évig tartó álomba esik, melyből felébredvén, az azóta alaposan megváltozott országot behátrja egy kalauz kíséretében, a ki az elmúlt idők emberének fejtegeti az új erkölcsöket, szokásokat és intézményeket. Ily hosszú álom kedvenc eszméje volt a mult századnak. Elég ráutalnom Volney: „A romok” című

művére és az Észak-Amerikából hozván eljutott és azóta már operette-ben is feldolgozott Rip van Vinkle mondájára.

Tapasztalatait 44 fejezetben írja le, a melyek mindegyike egy-egy intézménnyel foglalkozik. A 38. fejezet tárgya egy örökké problematikus és „vonzó” themáról szól, czime: „A nők.” Korunk uralkodó áramlatát tekintve, mely teljes nőemancipációról, nőgymnasiumról és több ehez hasonló csodabogárról szeret ábrándozni, aligha azt a társadalmi állást fogja elfoglalni a nő 2440-ben Kr. sz. után, mint a melyet a szerző leír a mondott fejezetben, hacsak a még hátralevő hatodfélszázad alatt arra nem fog eszmélni egy némelyik „kék harisnya,” hogy ott keresse működése terét, a hová őt szervezete, idegrendszere, egész lényé és a természet utasítja s a mit a költő e szavakkal fejez ki:

„Und drinnen waltet
Die süchtige Hausfrau
Die Mutter der Kinder
Und herrscht weise
Im häuslichen Kreise.”

E szerepet jelöli ki szerzőnk is a nőnek 2440-ik évben Kr. sz. után. De hadd szóljon helyettem maga a szerző.

„Jól tudja Ön” — szölt hozzám kalauzum — „hogy a nőnek erényein kívül más hozománya nincs. S így előnyére volt, hogy erkölcsi tulajdonságait tökéletesítették. Törvényhozásunk e rendelkezésével megöltük a házasság hydráját, annyi baj, bűn és nevétséges jelenet okozóját.”

„Hogyan, nincs többé hozomány? A nőnek nincs tulajdona? S ugyan fog-e így szentül valaki nőstülni? Kérdésem én erre.

támogatja a hitvallásos oktatást. Hasonlóképpen egyhangu határozattal, fűl hódolatot főkéri a bibornok hercegprímás után a nm. püspöki kárt, hogy a kath. egyetemnek ügyét kezébe venni s annak mielőbb való megalkotására az összes magyar katolikusok beleavapásával, országos mozgalmat indítani méltóztaték.

6. Összetartás.

Egyhangulag elhatározza a katolikus naggyűlés, hogy mindazt, ami a magyar katolikusok összetartását létesíti, fejleszti és biztosítja (mint pl. városokban a kath. körök, falvakon a kath. olvasó-egyletek, továbbá a községi vagy megyei gyűlések, nemkülönben a politikai választások előtt mindent tartandó kath. értekezletek stb., melegen pártolja, s a végül főkéri a m. t. elnökséget, kegyeskednek, egyöntetű eljárás czéljából, a komáromi naggyűlés összes határozatait, és ha lehet, az ott elmondott beszédek is, hazánk minden plébánosának megküldeni, főkérve őket, hogy hassanak oda, hogy a miénkhöz hasonló naggyűlések falvak, városok vagy megyék szerint ország-szerte tartassanak.

Levél.

Dicső-Szentmártoni leányiskola.

Zsidve, április 24.

Mi, szászok, kiknek iskoláink iránt mindig megvolt a magunk áldozatkészsége s kik annak fejlesztésében egyházilag úgy, mint községleileg legmesszebb menő költségektől sem riadtunk és nem riadunk vissza; — ma már örömmel adjuk fiu- és leánygyermekjeinket rendezett magyar iskolákba, mert meggyőződésünkkel érlelődött, hogy az állam nyelvnek tudása nélkül csak fél emberek vagyunk.

A dicső-szentmártoni állami polgári leányiskola minden tekintetben bizalmat keltett maga iránt. Ezt mutatja legalább azon körülmény, hogy nemcsak a község, hanem a messzi vidéki szülők hozzák a gyermekeiket tanulni. Előnye ezen iskolának még az is, hogy internatusa van, hol egy tanítónő felügyelete alatt, mosáson kívül teljes ellátást nyernek a tanulóleányok, u. m. reggelit, ebédet, uszonát és vacsorát; fűtés, világítás, szolgálat és felügyelet ezenkívül, s mindez kerül hallatlan olcsó árba, havi 15 frtba.

Az internatus 10—12 növendékre van egyelőre berendezve. Mindenik leánykának van egy vasgálya, éjjeli és ruhaszekrénye, ruhafogasa és mosdóasztala.

Az iskolában a tanítás valóban megfelel a modern követelményeknek. Egy igazgató s négy tanárú tanítja a leánykákat, a miniszteri kiadott és megállapított terv szerint.

Az idegen nyelvek közül a német és francia rendes tárgyak. A zongorát az internatusban szintén tanítják.

A tanítónők finomsága, nevelői tapintata és az igazán derék igazgató Gyöngyösi István páratlan előzetekén és ezen iskola szervezésénél kifejtett buzgalma, teljes garanciát nyújt a szülőknek arra nézve, hogy gyermekeik nevelése és tanítása jó kezekbe van bízva.

Mint szűle nyugodt lélekkel ajánlhatom ezen iskolát, mely ugyan nem szorult az én ajánlatomra, szász polgártársaim figyelmébe. Medgyes, Zsidve, sőt még Segesvár szász atyám fia is ide hozhatják leánykaikat, ha magasabb tanításba akarják részesíteni. Mert hiszen tudomásom szerint leányok számára sem Nagy-szem Kis-Küküllő megyében magasabb magyar iskola nincs, mely első- és alapképzést nyújtson arra, hogy leányaink tanítónői óvónői, posta, táviradó, vasúti állásokra is mehessenek s az által részükre kenyér legyen biztosítva.

Ennyivel tartoztam azon iskolának, mely gyermekemet oly meglepésemre tanítja, hogy legvéresebb követelésemet is teljesen kielégítette.

Egy szász szűle.

A keresk. akadémiák

Önkéntességi joga s Ugron Gábor.

A lapokból tudja a közönség, hogy Ugron Gábor a kolozsvári kereskedelmi akadémiára 4-5 tanulójának önkéntességi joga érdekében a szokott lelkes hangon s tárgyalgósan az országgyűlésen felszólalt. Midőn így fölvetette a kérdést, nemcsak a kolozsvári, hanem az ország összes keresk. középiskoláinak eldöntetlen s a katonai czipfáltal könnyen elmagyarázható jogait hozta a végleges rendezés stádiumába.

Kereskedelmi akadémiánk már 1881—82 óta bírja a nyilvánossági s egyéves önkéntességi jogot s 1882—26630 szám alatti közoktatási leirat az akadémiát a 8 osztályú középiskolákkal egyenrangúnak mondta ki, az önkéntességi minden törvényadta jogok élvezésében.

A gymnasiumok s főreáltanodák 8-ik osztályos tanulói, ha azon év márcz. 1-én kerülnek állítás alá, az önkéntességre való jogosultságukat az érettségi bizonyítvány utólagos beterjesztése után is fenntarthatják.

Az akadémia utolsó évfolyami tanulóitól a nagyszabasi parancsnokság ezen utólagos önkéntességi jog megadását tagadta meg, még pedig valami utasításból, tabella hiányos voltába kapaszkodva, mely b. tabellában a keresk. középiskolák s akadémiák egyáltalán nem foglaltatnak.

Ebből az következik, hogy a szabasi parancsnokság felfogása szerint az ország összes középkereskedelmi iskolái s akadémiái nem bírnának az utasítások I. rész, 5. fejezet 63 § 3-ik pontjában világosan körülírt utólagos önkéntességi joggal.

Megtagadtagtatott a középker. összes iskoláktól a 8. osztályú közpántanodákkal való egyenjogóság s a keresk. akadémiáknak a miniszterium által adott 4073—1881 szám alatti egyenrangúság biztosítása egyszerre semmisnek mondatott, — persze a katonahatóság formákhoz ragaszkodó felfogása folytán csupán.

Ha egyrengnek a ker. középiskolák a 8 osztályú középiskolákkal — akkor kell, hogy élvezzeik mindazon jogokat a keresk. akadémia 3-ik osztályos utolsó évfolyamu tanulói is, amely jogokat élveznek a gymnasium s főreál 3-ik osztályos tanulói; kell, hogy a 63. § 3. pontja a keresk. tanulókra nézve is érvényes legyen.

Különben a ker. akadémiák nem egyenjogositottak, hanem csak abbéli féljoguk marad, hogy teljesen végzett tanulóknak adatik meg csak az önkéntességi jog.

Jó lett volna, ha a különben derék, fáradsáthatlan akadémiai igazgató Kis Sándor, ne Ugronról közölt hiányos táviratok helyreigazításával foglalkozott volna, hanem székelv szívének egész melegével, a kormány-pártiság mamekutas hely-ze dacára is, Ugron Gábornak köszönetet mond, hogy négy

akadémiai tanulója érdekében felszólalt s interpellációjával nemcsak városunk jeles akadémiajának, hanem az ország összes középkereskedelmi tanodáinak tényleges s katonai jogtudósk által félremagyarázhatatlan egyenjogosítását a 8 osztályú középiskolákkal — döntésre hozta.

Fájhat az talán a kormányparti uraknak, hogy az iskolák ügyét oly lelkes ellenzéki hozta az országgyűlés elé, — de reméljük, hogy Fejérvári és Csáky fejét nem dacz fogja eltölteni s nem engedik az 5—6 ifjút inkább elveszni a hároméves katonai szolgálatban s elveszni az ország összes keresk. akadémiáinak egyenrangúságát a 8 oszt. közpántanodákkal, — csupán azért, hogy az ellenzéki képviselő védelme az ifjak érdekében ignoráltsassék.

MINDENFELE.

Kolozsvárt, április 25.

— **Uj menetrend.** Május 1-én, mint minden évben, úgy most is új beosztást nyer a vonatok menetrendje. Már meg is érkeztek az új menetrendek még pedig szép sárga papírra nyomva fekete betűkkel. A mi a vonatok menetrendjét illeti: a kolozsvári vonalon nem változnak sem a személy, sem a gyorsvonatok. Csak a Kolozsvárról eddig 12 óra 17 pcor indult omnibusz vonat nem viz. ezután személyeket, hanem e helyett 3 óra 24 pcor indul egy személyszállító tehervonat s megy Ceauság; odaérkezik 6 óra 33 pcor.

— **Házi hangverseny.** Az egyetemi hallgatók zene-egylete f. h. 30-án d. u. 4 órakor a kath. gymn. dísztermében házi hangversenyt rendez. A csak pár hónappal előbb alakult fiatal egyetel Kolozsvár zene-értő közönsége előtt sokszor szép és sikeres bizonyítékát adta nemes törekvésének. A közönség nem is volt haláladatlan, s mind anynyiszor élt az alkalommal, hogy jelét adja pártfogásának, mely hosszú életét biztosítja e kulturális célu egyetelnek. E hangverseny iránti érdeklődés biztosítja előre az egyetel életében ez első hangverseny egy anyagi, mint erkölcsi sikerét. A hangverseny kilencz pontból álló műsora lehető legnagyobb gondal van összeállítva. Az egyetelnek sikerült megnyerni színházunk énekesnőjét Fabiának Bertát, ki a műsor két pontját fogja betölteni. A meghívók szót küldtek. A műsora a következő: 1. Herzenberger J. „Dalában él a nemzet”. Nyitány. Előadja a zenekar. 2. Storch A. „Éji üdvözet”. Szárnykürtön előadja Finály Gábor. 3. Verő Gy. „Kipi-kopi dal” a Szultán cz. operettéből. Énekl. Fabiának Berta önga. 4. Bériot Ch. „Air Montagnard”. Hegedűn előadja Glaser Manó; zongorán kíséri Dalma i Géza. 5. Volkmann R. „Szeread op. 62. (C. dur.) Előadja a zenekar. 6. Donizetti. „Bájtal”. Előadja: Nagy Miklós (fuvola), Finály György (gordonka), Meskó Aladár (zongora). 7. Huber — Serly. „Magyar népdal változatok”. Énekl. Fabiának Berta önga. 8. Népdalok. Tilinkón előadja Saneik András. Kísérik: Fabó Zoltán, Mihályi János, Meskó Zoltán és Ákoncz Antal. 9. Souppé Fr. „Szép Galathea”. Előadja a zenekar. Kezdeti d. u. 4 órakor.

Maxim leborult az anyja hálósobájának a kúszókére, és megcsókolta azt. Aztán többször keresztet vetett magára, lement a lépcsőn és elhagyta a házat. Az udvaron egy élő lélek sem volt. Maxim az istállóba ment, a lovászok mind aludtak. Kedvenc lovát kivezette a helyről és felnyergelte. A nagy kutya, mely az ajtóhoz volt láncolva, kiugrott a házából és elkezdett vinyogni és ugatni, mint ha e hirtelen való elulazás értelmét megértette volna. Egy nagy durva szőrű kutya volt, a farkas kutya fajából.

Hosszu, kócos, szürke szőr borította a fekete orrát, úgy, hogy az okos szemek majd nem egészen el voltak takarva. Amint Maxim megismogatta a kutyát, az a nagy lábait a Maxim vállaira tette, és megnyalta az arcát. — Isten veled Booyan! — mondá Maxim, — jól őrizd a házuakat, és őrködj az anyám felett.

A nyeregbe ugrott, kiment a kapun, és örökre elhagyta az atyja házat. Alig érkezett a falut körül verő sánczokhoz, midőn hangos ugatást hallgat, és Booyan látta a lova körül ugrándozni, és az állat őrtülni látszott, hogy lánczát hogy eltépte, és képes volt a gazdáját követni.

XI.

Éjféli áhitatoságok.

Mialatt Malyonta a fiával beszélt, a csár buzgó imádkozását folytatta. Verejtek cseppet folytak az arcáról, és azok a vere sebbhelyek melyeket a homlokán a folytonos leborulások okoztak, újból kávék vérzeni. Az ajtó nyílása hirtelen hátra fordult, és a dajkáját Onoofrevát látta azon belépni. Onoofreva nagyon, nagyon öreg volt; az áldott emléke hatalmas Ivanovitch Vasil herczeg Virchenbe tette őt foglyává. Ivánt a karaiában hordozta és az Iván haláláig atyja

— **Meghívó.** A „kolozsvári m. kir. Ferencz József tud. egyetemi joghallgatók segélyegylete” 1893. ápr. hó 27-én csütörtökön délután 6 órakor a jogi kar I. szamu termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tisztelt tag urakat azon meggyezéssel van szerencsénk meghívni, hogy a közgyűlés az „ügyrendtartás” 9. §-a értelmében a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Tárgyak: 1. A megelőző közgyűlés jegyzőkönyvének felfelolvasása és hitelesítése. 2. Az ügyrendtartás tárgyalása. 3. IV. évről két választmányi tag választása. 4. Indítványok és interpellációk. Kolozsvárt, 1893. április hó 21-én ifj. gróf Bányffy Miklós e. i. elnök. Sándor László e. i. titkár.

— **Temetés.** Ma délután 4 órakor temették el a korán elhunyt Benel Kálmán városi tiszteletbeli aljegyzőt. A temetésen, mely a szénutca 4 sz. háztól történt, a boldogult családjának nagyszámú tagjai s ismerősei vettek részt. A halott koporsóját a családtagok s ismerősök részéről számos koszorú fedte. A temetésen a családtagok s ismerősökön kívül testületileg volt képviselve a kolozsvári erdőigazgatóság, a r. k. egyház, több hatóság és testület. Nyugodjék békével. A család által az elhunytól kiadott gyászjelentés így szól:

Aláírottak a magunk és rokonsaink nevében, elborult szívünk legmélyebb fájdalommal jelentjük, hogy a gyöngéd hit férj, hálás szerető fiu, jó testvér, vő, nagybátyja, sógor és rokon Benel Kálmán Kolozsvár városi tiszteletbeli aljegyző ölete 32-ik és házassága 5-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 23-án reggeli fél 2 órakor elhunyt. Hitt, remélt és szeretett. A boldogultnak ki-szenvedett tütemét f. hó 25-én kedden délután 4 órakor fojzák alsó-szénutcai 4-ik sz. lakásáról a róm. kath. egyház szertartásával a helybeli kötemetőbe kikisérni, s ottan a néhai feledhetlen jó édes anyja drága hamvai közelében örök nyugalomra elhelyezni és lelkeért az engedelmel szent-misé-áldozatot f. hó 16-án szerdán délelőtt 10 órakor a P. T. Minorita atyák templomában a Mindenható-nak bemutatni. Hamvait áldjuk, lelkét az Urnak ajánljuk, emléket szívünkbe szájuk. Az örök világosság fényszekéjébe neki! Mindkét végítettségétélhez barátainkat szomoru-nan meghívjuk. Kolozsvárt, 1893. ápr. 23-án Özv. Benel Kálmán, szül. Székelyföldvári Szilágyi Irma, mint bánatos özvegy. Id. Benel János mint édes atya. Benel Paulina, öz. Szalassz József, mint nagynénje. Benel Ferencz és neje Gajszó Teréz. Benel Berta és férje Molnár Sándor, Benel Amália és férje Kollmann Károly, Benel Kornélia és férje Lásner Viktor, dr. Benel János és neje Tauffer Ilona, mint testvérek, sógorok és sógor-nők családjaikkal. Székelyföldvári Szilágyi Béla és neje Borotvárs Róza, mint após és anyós. Székelyföldvári Szilágyi Vidorka és férje Gyűrky Elek, mint sógor és sógor-nő családjaikkal, Székelyföldvári Szilágyi Gyula, és neje Borotvárs Lidia, Borotvárs Bálint és neje Sós Mária mint az özvegy nagybátyjai s nagynénjei családjaikkal.

— **Az utó írat.** Egy közelebből mennyasszonnyá lett kolozsvári kisaszonnyak nem régiben egy nyolcz oldalra terjedő epizotát írt egy vidéki fiatal ember ismerőse. Beazelt a levelben napi politikáról, időjárásról, állattenyésztésről, szántásról és vetésről. Mikor már a levelet bafejezte, s aláírta, eszébe jutott, hogy valamit kifelejtett. Ez egy kérdés volt, a mit aztán a 8 oldal legaljára utó íratba tett. Azt kérdezte ebben, hogy nem akar-e felesleges lenni? Ugy kell lenni, hogy a kisaszony szívesen olvasta el ezt az utó íratot, bármily unalmas volt is a levél többi része, mert eljegyzésüket nemrégiben közzölték a lapok.

az Onoofreva karjaiban áldotta meg a fiát. Azt beszélték, hogy Onoofreva sokat tudott, a mi mások előtt el volt rejtve. A Glinkiek, még az Iván gyermekkorában feltek tőle, és a Schyskiek és a Byelskik igyekeztek a kegyét megnyerni.

Onoofreva a boszorkány mesterség segítségé által sok dolgot tudott, és még soha sem csinált tévedést. Herezeg Telepnevnek nagyságának a legmagasabb fokán, (midőn Iván négy éves volt) megjósolta, hogy a herczeg éhség által fog meghalni. És az beteljesedett. Számos évek múltak el azóta, de jóslatának az emléke az öreg emberek emlékezetében még mindig megmaradt. Jelenleg Onoofreva szinte száz éves volt. Majd nem két részre volt gőnyedve; arcának a bőre oly ráncos volt hogy a fahéjához hasonlított, és az Onoofreva állán levő mohos szürke haj csomók kiegészítették a hasonlóságot. Már rég elvesztette minden fogát, szeméi látszólag elvesztették látó képességüket, s szélhódott feje egyik oldalról a másikra morgott. Az Onoofreva csontváz szert keze egy vastag boton nyugodott. Hosszasan nézett Ivánra, sárga ajkai között morgogva.

— Mit! — mondá végre az öreg aszony, rekedtes durva hangon — imádkozol kis atyuskám? Csak imádkozz, Vassilevitch Iván, neked sok leimádkozni való van. Az Ur irlalmas és ha csak a régi bűnök nyomán a lelketed, talán megbocsátana neked. De fájdalom, egy nap sem mulik el egy bűn nélkül. És oh, jé, néha egynél is több van. — Onoofreva, elég, — mondá a csár — te nem tudod, hogy mit beszélsz.

— Nem tudom, hogy mit beszélek! te hát tudtél minden eszemtel! — és az öreg as any homályos szeméi hirtelen kigyultak. Mit cselkedtél a mai banketten? Miért mérgesztél meg azt az öreg nemest? Ugy te bát és nem tudok semmit! Ehl! Miért hozod

— **A kertészeti egyetel** gyűmölcsészeti és szőlészeti szakosztályi tagjait és más érdeklődő társakat tisztelettel figyelmezteti s egyezsersimind kéri az előbbéig, hogy holnap 26-án (szerda) délután 6 órakor a városház gyűléstermében tartandó szakszót. tülésen résztvenni szíveskedjenek. Egy pár igen nevezetes ügy tárgyalása kapcsán néhány finom gyűmölcsöt is bemutatnak és megízlelnék.

— **Dr. Deák Albertet** az erdélyi ev. ref. egyházkerület jogtanácsosi állására választotta a nevezett egyházkerület igazgató tanácsa vasárnapi ülésén.

— **Tudori felavatás.** Molnár Sándor kolozsvári ügyvéd és a kolozsvári ügyvédi karara alelnökének fiát Jánót, a kolozsvári egyetem volt hallgatóját szombaton d. e. aratták fel az összes jog és állam tud. tudorává. A fiatal doktor már egy éve van Budapesten Eötvös Károly orsz. képr. irodájában, mint ügyvédjelölt.

— **Betörést** kíséreltek meg az éjjel Kolozsvárt. A Kereszt utca 7. sz. a. a Régeni György házánál. A tolvajok betörték az utca ajtón s már a házba akartak behatolni. Szerencsére a háziak a zajra felébredtek s a betörő urakat, kiket a rendőrség most erőlylyel és tapintattal nyomoz, tres kézzel megugrasztották.

— **A miskolci ciszmadia-csőh** Kosuth Lajost disz-ciszmadia-nak választotta meg a negyvenes években. Ő lett az ezeredik ciszmadia. Azóta ez a szám apadt az osztrák ipar és vámtarifa miatt. Utána a nagyok közül Jókai Mór lett megválasztva, a ki régóta és rendkívül dicsekszik a miskolci disz-ciszmadiaságával, annyira, hogy Vadnaiban is felkötötte a vágást e kitüntetéshez jutni. Ez különben első lépése Miskolcz város diszpolgárságának. Vadnai azonban a miskolci ciszmadiaik szeretetét Görgrei rehabilitálásával, Kosuth Lajos hontalanná tételével, a fekete szász kardbojt melletti harczolásával és a Hentzy koszorúzással eljártassotta. Csérébe még eddig a „Budapesti Közlöny“-t sem kapta meg. Már mostan, mint a miskolci „Szabadság” írja: búsul és vár Vadnai.

— **Adomány.** A veszprémi tűz károsultaknak egy valaki Magyar-Kályából tiz forintot adott azt lapunk szerkesztőségének, melyet a mai postával a veszprémi polgármesteri hivatalnak elküldöttünk.

— **Tordán** a tagosítás be van fejezve. A birtok kiosztás is megtörtént s a kebeles polgárok most egy-egy szép tagban szántják, vetik birtokukat.

— **Szent István aszobra.** A milleniumi ünnepek programjának egyik fénys pontja lesz az első magyar apostoli király szent István szobrának felállítás és leleplezése a fővárosban. A szobormű tervének előkészítésével a kormány az orsz. képművészeti tanácsot bízta meg, mely most első sorban is a hely kérdését akarja megoldani, a hová a szobor legalkalmasabban elhelyezhető lenne.

— **A lezavazott korona.** A legutolsó közös miniszter-tanácsban a Valutakérdésben egy kis véleményeltérés merült fel a magyar és osztrák pénzügyminiszter között. Wekerle előterjesztést tett a miniszter-tanácsnak, hogy az 1894-iki magyar költségvetést már korona-értékben fogja bemutatni és kérte, hogy az 1894-iki közös költségvetést is korona-értékben állítsák össze, mivel az új érték Magyarország az év július 1-én életbe lép. Steinbach osztrák pénzügyminis-

ter az Onoofreva karjaiban áldotta meg a fiát. Azt beszélték, hogy Onoofreva sokat tudott, a mi mások előtt el volt rejtve. A Glinkiek, még az Iván gyermekkorában feltek tőle, és a Schyskiek és a Byelskik igyekeztek a kegyét megnyerni.

Onoofreva a boszorkány mesterség segítségé által sok dolgot tudott, és még soha sem csinált tévedést. Herezeg Telepnevnek nagyságának a legmagasabb fokán, (midőn Iván négy éves volt) megjósolta, hogy a herczeg éhség által fog meghalni. És az beteljesedett. Számos évek múltak el azóta, de jóslatának az emléke az öreg emberek emlékezetében még mindig megmaradt. Jelenleg Onoofreva szinte száz éves volt. Majd nem két részre volt gőnyedve; arcának a bőre oly ráncos volt hogy a fahéjához hasonlított, és az Onoofreva állán levő mohos szürke haj csomók kiegészítették a hasonlóságot. Már rég elvesztette minden fogát, szeméi látszólag elvesztették látó képességüket, s szélhódott feje egyik oldalról a másikra morgott. Az Onoofreva csontváz szert keze egy vastag boton nyugodott. Hosszasan nézett Ivánra, sárga ajkai között morgogva.

— Mit! — mondá végre az öreg aszony, rekedtes durva hangon — imádkozol kis atyuskám? Csak imádkozz, Vassilevitch Iván, neked sok leimádkozni való van. Az Ur irlalmas és ha csak a régi bűnök nyomán a lelketed, talán megbocsátana neked. De fájdalom, egy nap sem mulik el egy bűn nélkül. És oh, jé, néha egynél is több van. — Onoofreva, elég, — mondá a csár — te nem tudod, hogy mit beszélsz.

— Nem tudom, hogy mit beszélek! te hát tudtél minden eszemtel! — és az öreg as any homályos szeméi hirtelen kigyultak. Mit cselkedtél a mai banketten? Miért mérgesztél meg azt az öreg nemest? Ugy te bát és nem tudok semmit! Ehl! Miért hozod

(Folyt. köv.)

ő mosolyog, leste a nap, a föld kizöldül, fűvet hajt az állatok számára, melyeknek te-jét mi isszuk. S miért szeretjük mi az istent annyira, kedves gyermekem? Mert mindenható és végtelen jó.

És lehetséges volna-e az, fiám, hogy mi őt ne imádjuk, neki halát ne adjunk? E szók mellett anya és gyermek földre borulnak és egybeforrat imájuk a mindenható trónuság emelkedik.

Ily módon oltja belé az isteniség fogalmát, azt rebesgetvén magában: „Teljesíteni akarom a mindenható kívánságát, a ki e gyermeket rám bízta. Az anya nyájasságával egybekötöni akarom a jóakaró barátú soha nem szunnyadó éberségét.” — „Ez a mi nevelésünk” folytatás vezetést s eszókál fejteke be felvilágosításait: A mi eljárásunk e szerint nem szomorú s miért is volna az? Miért ne koszorúznók azt meg virágokkal? Avagy nagyobb tiszteletet szeresnénk-e az érinynek a csodálatos és szomorú képek, mint a mosolygó és hasznos eszmék? Mi azt hisszük, hogy az élvezet, mely egy játékony kezéből áradt, nem azért jött a földre, hogy te kintetétől vissza riadjunk. Az élvezet nem valami szörny, az élvezet — mint Young mondotta — az erény vidámabb név alatt.

Eddig a könyv szerzője, a ki felette nagy idealista lehetett. Ez állapotok alig ha-e fognak következni az ő utópisztikus ál-lamában, melyben ő szerinte újajások is — s ioházak is lesznek. Mert ha a jelenből a jövőre lehet következtetni, az urnak szűletése után 2440-ik évben is szívesebben fognak a

mint otthon elázarkozva, gyermekük dajkálásával foglalkozni

KARA GYÖZÖ.

„A rettenetes Czár”.

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN.

Irtá: Gróf A. K. Tolstói.

Fordította Clare Filmre után: AMICA.

ELSŐ KÖTET.

X.

Atya és fiu.

(Folytatás.)

(20)

Malyonta elment hazulról. Egyedül maradv a szobában, Maxim a saját gondolataiba merült. Teljes csendesség volt a házban de künt tombolt a vihar, és koronként a szél az ablakon áttörve, megrázta a falokon csüngő lánczokat és bilincseket, és azok oly baljóslatu hangot adtak midőn össze verődtek. Maxim felment a lépcsőn, mely az emeleten anyja szobáiba vezetett. Lehajította a fejét és figyelmesen hallgatózott. Teljes csendesség volt. Maxim felment a lépcsőn, mely mögött az anyja aludt.

— Mindenható Isten — mormogá — Te látsz a szívembe — Te ősmérd a gondolataimat — Te tudod, Oh, Isten, hogy nem bűzkeség és nem gonosz-ág az, a miért atyámuak nem engedelmekedem. Bocssád meg, Oh Istenem, hogy a Te parancsolatodat megsejtem és anyám, te is bocssád meg nekem! Tudod nélkül hagylak itten, és áldásod nélkül megyek el.

Tudom, Oh anyám, hogy kész akarva soha sem erőszentel el engemet; tudom, hogy szívedet megszakitom!

Oh, édes anyám, bocssád meg nekem, mert soha sem fozsz többé látni!

ter kijelentette, hogy Wekerle kívánságára bele nem egyezhetik, mire Bauer közönségtitkár is ugyanígy nyilatkozott. — A Wekerle indítványát tehát leszavazták.

— **A királyné Corfuból.** A királyné nagyobb kirándulásokra tesz a Corfu közelében fekvő hegyekbe. Az idő most már megengedte és rendkívül kedvező. A királyné néhány órát töltött Corfu városában is. Egészen egyedül indult el a városba; kíséretében nem volt más, csak egy gaszturári kocsi.

— **Drágakő-lopás a vasúton.** A brindisi-nápolyi vasút egyik gyorsvonatán Nordman Lajos berni ékszerész alaposan meglopták. Nordmann, ki egy keleti utazásról tért vissza, haza igyekezett Bernbe. Brindisiben másodosztályú jegyet váltott, s másodosztályú utazóját a kupéban. Volt nála egy bőrtáska, melyben nagy értékű drágakövek voltak, egy remek aranyórával s nagyobb pénzösszegekkel együtt. A köveket Kelet-Indiában vásárolta össze. A vasúton elaludt, s csak Poggiban ébredt föl, de akkor már utatársának és táskájának hűlt helye volt. Visszament Bariba, jelentést tett a rendőrségnek, mely azonban eddig nem akadt a tolvaj nyomára.

— **Tűz Nagykanizsán.** Szörnyű vészedelem fenyegette vasárnap délután Nagykanizsát. Közvetlen volt hozzá a virágzó város, hogy Veszprém sorsára jusson. Orkánzerű vihar idejében tűz támadt ott s az Isten küldöncévé, hogy Nagykanizsa ma — harmincz ház hiány — áll. Három óra tájban a város keleti részén levő csordás-utcaiban keletkezett a tűz s pár perc alatt már három utcában égtek a házak. Borzasztó rémület támadt, az emberek fejüket vesztve futkostak, senki sem tudhatta, melyik pillanatban gyúl ki föltű a ház. Az egész város nyomban talpon volt s mindenki sietett menteni és oltani. De aligha sikere lett volna a polgárság minden önfeláldozó fáradságának, ha a katonaság a tűzoltókkal vállaltva, egész odaadással nem dolgozik az oltáson. A polgári és közkészletű iskolák növendékei is nagy odaadással fáradoztak az oltás körül. Végre este felé sikerült a tüzet lokalizálni. Harminez épült hamvadt el. Legszomorubb az, hogy három emberélet is elpusztult a tűz következtében. Valószínű, hogy gyújtogatásból keletkezett a tűz.

— **A sztrájk.** Bernisartból távirják: Ma délelőtt körülbelül ezer sztrájkoló számos rakort kifizott és kövekkel dobálta meg a kivonult rendőrséget. A rendőrök közül többen megsebesültek. Tíz zavargót letartottak. — Monsból távirják: A legutóbbi sztrájk alkalmával letartottak egyeneket 2—3 hónapi fogságra, Brenes szocialista vezetők évi fogságra ítélték.

— **Május 1-je.** Párisból távirják: A minisztertanács határozata értelmében az állami intézetekben dolgozó munkások május 1-én nem vehetnek részt semmiféle tüntetésben. Reichenbergből távirják: Egy tegnapi tartott munkásságütközésen elhatározták, hogy május elsejét, mint a munkások ünnepnapját megünnepelik. A rendőrség minden előkészületet tegyen arra, hogy május elsején a rendet fentartsák. Mindennemű tüntetést május elsejére szigorúan megtiltottak.

— **A Spitzer-gyűjtemény elárverezése.** A Spitzer-féle világghirdetmény-gyűjtemény elárverezése folyton tart. Az első három napi eredmény 1,300,000 frank. Az árverésre Európa minden nevezetesebb múzeuma küldött megbízottakat.

— **Vasúti katasztrófa.** Bochumból távirják: Langendenc mellett két személyvonat ütközött össze. Hárman elütöttek és meghaltak, többek könnyen megsebesültek. Az anyagi kár jelentékeny.

— **Állandó kiállítás Oroszországban.** Mint Moszkvából sürgönyzik, Kijevben egyet alakult, melynek célja, állandó orosz kiállítás létesítése. A kiállítás székhelye Kijev lesz, mely a külföldiek részéről is a legkönnyebben elérhető. Lengyelország „visztulai tartomány” néven fog szerepelni benne, míg Oroszországon kívül élő szláv népek számára külön szláv-osztály lesz felállítva.

— **Ezerszázhatvanhárom kilométer vasparipán.** Guyot, francia hadnagy, érdekes utazásra vállalkozott, március 20-án vasparipán indult Konstantinápolyból s az ezerszázhatvanhárom kilométer utat Párisig vasparipán akarja megtenni. Szombaton este, mint leveleskék írja, Északra érkezett. Utközben sok akadályt kellett megküzdnie. Az utaknak egy részét, hóban gázolva, gyalog tette meg, a vasparipán hol maga előtt hajtotta, hol pedig a vállán vitte. A vasparipa Filipopoliszban eltört. Guyot hadnagy gyalog ment Szófiába, a hova a megsebesült vasparipát utána küldték. Szófiából Palanában keresztül szombaton Északra érkezett, a honnét vasárnap reggel tovább ment Budapest felé.

— **Birkózás medvével.** Egy Jagendorfer nevű bécsi ember fogadott, hogy az egyik cirkusban naponként mutogatott medvét szabályszerű birkózásban legyőzi, vagyis földre teríti úgy, hogy mindkét vállá érinteni fogja a talajt. A birkózás csakugyan végbe ment a szorongásig megtelt cirkusban. A fiatal, de rendkívül erős medve számára nagy sikeres volt, míg a birkózó páncélt hurot, fejére pedig erős bőrszíjakat tett. A medve eleinte játszott ellenfelével, midőn azonban észrevette, hogy a dolog komoly kezd lenni, teljes erejével neki rontott. Jagendorfer felhasználta a kedvező alkalmat és óriási erejét kifejtve, a közönség élénk „hooh”-jai mellett a földhöz vágta a medvét, de a nélkül, hogy azt vállai is érintették volna. Az állat egy pillanat alatt felugrott és fogait csikorgatva támadójának rontott. A birkózóra most már nehezebb feladat

várt. A medve nem könnyen engedett, átkarolta őt és elkezdett vele küzdeni. Egy-azra csak mindketten elestek. A medvének a mulatság ügyléseik nagy örömet szereztek, mert még a földön is folytatta a harcot és látszott, hogy maga alá akarja yurni Jagendorfert. Ez azonban nem sikerült, és miután így a fogadás nem dőlt el, Jagendorfer ujból felvesszi a harcot ellenfelével.

— **Övintézkedések a kolera ellen.** A Drezdában megtartott nemzetközi egészségügyi kongresszus több fontos határozatot hozott melyek szerint a kongresszuson képviselt államok egészségügyi tanácsai a következő egyezményre léptek. Az este, ha valahol kolera-megbetegedés történik, az illető egészségügyi hatóság azonnal, az első klinikailag megállapított koleraesetről diplomáciai vagy távirati úton jelentést tenni, a járvány állását legalább egyszer hatenként közölni és a forgalom profilaktikus rendszabályokat foganatosítani. Olyan árukat, melyeket a megfertőzött területről öt nappal a kolera fellépte előtt indítottak utnak, nem fogadják le, de járvány esetén a nemzetközi forgalomból kizárják: használt fehérmű, ruházati cikkek használt fehérmű, ruházati cikkek, használt ágynemű, kivéve, ha utipodgyásképp vagy átköltözés céljából szállítják, és a rongyok, mint árucikkek. A szárazföldi vesztegért elvetették, ellenben elfogadták az utazók ötnapos orvosi felügyelet alá való helyezését és a fertőző eljárás rendszabályainak szigorítását. Az értekezlet kimondta továbbá, hogy azok a rendszabályok, melyek a betegek elszigetelését illetőleg a szárazföldön jóknak bizonyultak, a tengeri hajók betegre is alkalmazandók.

— **Oroszország terméke.** Moszkvából távirtozzák, hogy a természete való kilátások semmiek. A szükséges vetések 20 százaléka nincs elvetve. A mit elvetettek, azt a hosszantartó szárazság kipusztítja.

— **Egy fegyvertelen harc.** Kadarkuton, Somogy megyében 78 éves korában meghalt Sipos Ferencz megyei utbiztos a kinek köszönhetette 1849-ben Szolnok bevételét a honvédség és Damjanich tábornok. A megboldogult ugyanis — írja tudósítónk — mint az időben az Almásy grófok gazdatisztja, Damjanich egyenes fölkerésére két ízben vállalkozott arra, hogy az osztrák katonasággal Szolnokba bemegy s Damjanichnak az ellenséges hadsereg nagyságáról valamint egyéb értesülést hoz. Mindkét alkalommal elfogták Sipost a főbe lötték volna, ha egy szerencsés véletlen folytán nem sikerül megmenekülnie. Haláláig őrizte szegény öreg a Grammont osztrák tábornoktól kapott két passier-scheint, valamint azt a kardot, melyet Szolnok bevételénél a honvédek arcvonala előtt Damjanich derekáról csatolt le s elismerése jeléül Siposnak átnyújtott.

— **A király kegyelme.** A szerb király negyven fegyvernek és politikai elítélnek megkegyelmezett. A megkegyelmezés alapján minden politikai elítelt és közönséges elítelt, kinek büntetése egy évre terjed, egészen szabadon bocsáttatott, a többi elítéltnak a büntetése a felére csökkentett le. A királyt szerbiai körútján a minisztereken kívül több képviselő is el fogja kísérni.

— **Budapesti küldöttség a király előtt.** Bécsből írják, hogy a király vasárnap délelőtt a közegészségügyi kongresszusnak Kamermayer polgármester, Habermayer tanácsnok, Csáthy, Fodor és Müller közegészségügyi tanácsosokból álló küldöttséget hosszabb kihallgatáson rendkívül kegyesen fogadta. Ő felsége kijelentette, hogy a kongresszus védnökségét örömmel elvállalja és a védnökhelyettes személye felől később fog határozni.

Szerkesztőségi üzenet.

Naszódi. A tündér, csillag és a bárka történetét a szalonka vadászaton meglőtt bögerekekkel és vadászokkal elnyelte a papír kosár. De azért vigasztalódjék, mert ön se tehet arról, hogy jobban nem sikerült, mi sem tehetünk.

A régi dal.

(Színmű 8 felvonásban írta. Írta: Philipp Féliz Fordította: Hegedűs István.)

Valóban régi dal, de mindig megújul és mindig igaz. A „Régi dal” meséjét mindenki tudja, mindenki hallott róla eleget. Utig eleget, hanem azért mégis érdekes, mert közelről érint. Itt van, itt játszódik történetünk. Jól ismerjük de még jobban szeretnénk ismerni. Szeretjük mondani, hogy sötét, hogy undorító, hogy naturalis és a költészet ragyogó fényére szennyet szor lepelen meztelenségével. Hanem azért ingerel és izgatja a vért; látni akarjuk, hogy mint szerez az asszony, látni akarjuk, hogy miként csábit a szerető, látni akarjuk, hogy a sejtés mint győzri a férjet és a valóság miként ejti kétségbe. Az igazi emberi szenvedélyek, indulatok, küzdelmek mindig erős hullámszabá hozza a vért és hiába kiáltjuk a vetet és hiába hunyunk be szemünket a prostitúció és frivolitás képei előtt, mert akkor is látjuk, látni akarjuk, mivel mi vagyunk ott: a bíráló, a szenteskedő, a hazug, a bűnös, a könnyelmű ember.

A „Régi dal” egyszerű, miként az igazság. A szerető férj, a kaczer asszony és a csaló sap szerető. Ima a régi három tényező. A darab többi szereplője csak epizód. Az urfi élet vadász, az asszony bujálkodik. Szerelmek nyomát sem látjuk közöttük. A férj ráj a titokra és megöli az asszonyt, míg a szerető gyávan megszökik.

A hatás frappans, mert az igazság és a lélektan törvényei szerint ítélt a költő. A gyáva szerető meggyalázása helyes, mert pusztá elvághatásból valóközt csábitásra; az asszony megölésébe balenyugsunk, mert szerelműjénél kaczerkodott; a férj elvakult szenvedélyét megbocsátjuk, mert a feldúlt szerelmének nincs más elégtétele.

De mi lenne akkor, ha a szerető az „örök rejtély” szerelem vezérelte volna, ha az asszonyt a fel nem talált boldogság keresése sodorja a vesztélyes útra és ha a férj pusztán az ő tökreteit becsütlésre hivatkozik akkor, mikor a gyilkoló kést felragadja?

Mi lenne akkor? Bizonyára nem taposunk a szerzőnek mert a szerelem szenvedélye erősebb az okoskodásnál, — az elvesztett boldogság keresése jogosult és a férj becsütlését — mivel ez az életnél és becsebb — egy asszony kaczerkodásával soha sem teheti tönkre.

Nem taposunk a szerzőnek mondom, ha ezek a motívumok idézik fel a katasztrófát, de a bűnhődés rettenet sáége, a férj bosszúja mindjárt jogosult, mihelyt a férj becsütlése szerelmét a nyomorult érzéki szenvedély dulta fel.

A szerelemnek sokat meg lehet bocsátani, az érzékiségnek semmit.

Philippi Félix nemcsak helyes érzékel, nemcsak lélektani igazsággal, de hatalmas poezissal rajzolja ezt a drámát, a mely hatásában vetekedik és egy színvonalon áll azokkal a házasságtörési drámákkal, a melyeknek olyan nagy mesterei a franciák. De azoknál talán igazságosabb, poetikusabb és es indokaiiban mélyrehatóbb.

A „Régi dal” meglepte a publikumot. Dr. Hegedűs István a kolozsvári közönség nem ismerte olyan írónak, a ki a reális irodalomnak nagy barátja volna, — de ismerte olyannak a kinek helyes érzéke és finom tapintata van. Hegedűs István a darab lefordítása által helyes érzéket bizonyított be és megmagyarázta azt is, hogy a realitásnak éppen akkor jogosultsága van a költészetben, mint az idealizmusnak. E darab áttűtetésével bizonyára hasznára vált a magyar színirodalomnak, mert e darab erős reális színezete dacára is egy poetikus lélek erős alkotása.

Ezt érezte meg dr. Hegedűs István, mikor a „Régi dal” lefordította az ő tömör és szép nyelvzetével. A budapesti nemzeti színház „A régi dallal” szembenbát-ran szakíthat azzal a vaskalapos előtéletével, hogy a vidéken előadott darabok az ő magas méltóságához nem illenek.

Az előadás gondos és összefüggő volt. A férjet E. Kovács Gyula személyesítette. Ez az ember lelke minden erejét megmutatta, szenvedélye minden tüzt lobogtatta a színpadon. Erős, hatalmas művészet jelemezően domborította ki azt az embert, kit a szerelem-féltés, az a lánczairól elszabadult démon feltartóztatlanul ragad a katasztrófa felé.

A nő, a közönséges kaczer asszonyt Szerény Gizella ábrázolta sok jellemző vonással, sok művészi ambícióval.

A szép sikerben méltó része van Rátonyi Ákosnak, Gál Gyulának, Krasznainának, Csiky Lászlónak, Maróthy Margitnak, Szentgyörgyi Istvánnak és Delly Emmának.

A felvonás közök alatt Kaszner Alfréd ur, az operaház hárfása játszott, igen szépen és sok művészi tökélyvel. De a hangverseny kellemessége dacára is zavarólag hatott a darab menetére.

TÜSKE PÁL.

Uj találmányok.

A jövő század ruhái. A múlt év folyamán egy oly találmány szabadalmaztatott, — melynek célja nem kevesebb, mint tvegdarabokból ruhaszöveteket gyártani. Kitekinve attól, hogy az új szövet összetörött, értéketlen anyagból állítatik elő, más szövetek föltölt sok előnnyel rendelkezik; el nem égethető és tetszés szerinti színben és vastagságban készíthető. Már az a tulajdonsága, hogy el nem égethető, megbecsülhetetlen oly emberekre nézve, kik munka közben a tűz körül forognak. Női ruhakelme előállítására is előnyös és teljesen pótolja a selymet, melynél sokkal erősebb fénytű, könnyebben mosható és a selyem minden tulajdonságával bír; ép oly puha és rugalmas. Tartóságra nézve még nincs kitapasztalva.

Egy másik feltaláló fával akart bennünket felruházni. Ez utóbbi eljárása a következő: Vékony deszkák vagy lécek hosszabb átmérőjűk mentén igen vékony rostokká ha-

sítottak, melyek hígított kénssavban főzetnek, miáltal egy anyag szétfőntatik anélkül, hogy a farostok szétesnének. A főzés után a fa a levegőn megszáradtatik. Ezután a farostokat kifésztlik, mi ép úgy történik, mint a lennél vagy kendernél. Az ekép nyert fonalak feldolgozása megszokott módon történik.

Bezárló lokomotív. Edison és Lovry újabban oly készüléket szabadalmaztattak, mely helyesítteté a lokomotív jelző készüléket (sípját). A találmány neve linquograph. A készülék állítólag oly hangosan kiáltja az állomások neveit és a szókat: alagut, fék stb. hogy egy a hivatalnokok, mint az utazók meghallják.

Önműködő kapus. A drezdai automata társaság egy önműködő kapust szerkesztett, mely igen elmésen van összeállítva, a mellett egyszerű és a szükséges javításokat bármely lakatos eszközölheti rajta. Az automatikus kapus minden csalást lehetetlenné tesz. A rajta keresztül haladó munkás egy bárczát függeszt rá és e pillanatban az automata a keresztül haladó szeme láttára jegyzi fel, úgy hogy minden hamis előjelzés ki van zárva.

Időjelző növény. A londoni kristály palotában rendezett nemzetközi bányász- és kohó-kilátáson oly növényt mutattak be, mely rendkívül érzékeny a levegő villamos-sága iránt, — úgy, hogy nagyon megbízható indicator gyanánt használható. Az angol lapok figyelmeztetik a hegyi lakókat arra, hogy ily értelemben tegyenek a növényvel kísérletet, annál is inkább, mert már több nappal megelőzőleg tudatják velünk, hogy változás történik-e a légben. Ez pedig igen fontos a hegyi lakókra nézve, mert ezáltal figyelmeztetve, otthon maradnak és így kevesebben esnek majd a vihar áldozatául.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest, ápril 25.

A képviselőház mai ülésén Bánffy Dezső báró elnök bejelentette, hogy a hodsági kérdéshöz Leibach mandátuma ellen kérvény adatott be.

Bethlen András gróf miniszter beteszte a Dunának, Fajsz-Bogozsóló szakaszainak szabályozására vonatkozó és a telepítésekéről szóló törvényjavaslatokat.

Ezután az appropriációs vitát folytatták.

Bartha Miklós volt az első szónok. Beszédében azt fejtette, hogy míg a jelen században mindent szabad, önálló államok alakulnak, addig Magyarország egy lépéssel sem halad előre e cél felé.

Mert az merő önámítás, midőn független Magyarországról beszélnek, hiszen a magyar korona jóformán beleolvastatik az osztrák koronába.

Beszédének főrésze azonban a nemzeti-egyi ügyre vonatkozott.

Az oláhok az egész világot telelarmázták képzelt sérelmeikkel s minden forumon megfordulnak, csak itt a parlamentben nem hallani őket.

Az oláhok soha sem voltak barátai Magyarországnak.

Mindig az ellenség táborához csatlakoztak.

A kormány jól tudja mindezeket s ezért nagyon csodálkozik azon, hogy nem védekezik ellennük.

Mindenféle ragály ellen intézkedünk, csak a z o n e r k ü l c s i r a g á l y e l l e n n e m, mely Romániából jön be h o z z á n k.

A kormány azt mondja, hogy nincs ez-koze ez ellen. Nincs, mert még sohasem kért. A románok nem magyarosodnak és ez irányban még ugyszólva semmi intézkedés nem történt.

A románok nem fognak sohasem a magyarokkal asszimilálódni, de legalább gondolkodjanak úgy, mint a magyarok. (Zajos helyeslés és tetszés.)

A javaslatot nem fogadja el.

Hegedűs Sándor polemizált még röviden, mire a javaslat általánosságban elfogadtatott.

Következett a javaslat részletes tárgyalása, melynek folyamán Ugron Zoltán, majd Ugron Gábor védtek hatással a Bartha Miklós álláspontját, mely ellen csak Bessenyei Ferencz szólt fel.

Erre a javaslatot részleteiben is elfogadták.

Ugron Gábor nyilatkozata.

Bpest, ápr. 25.

Ugron Gábor a konvenczió-szobor leleplezése tárgyában a mai lapokban nyilatkozik

s kijelenti, hogy politikai meggyőződésének erős határai vannak jobbra is, balra is.

Bokross-Montbach-Klebelberg-affaire.

Budapest, ápril. 25.

Teleki Döme gr. és Montbach között a Bokross-affairból támadt szóváltás miatt felmerült ügyet, csak a Bokross-ügy lebonyolítása után intézik el. Montbach segédei: Elek Gusztáv és br. Atzél Béla. Teleki Döme gr. segédei: gr. Károlyi Tibor és gr. Keglevich István.

A Keglevich és Klebelberg grófok között felmerült ügyet békés úton elintézték.

Stambulow Wekerlénél.

Bpest, ápril. 25.

Stambulow tegnap Wekerle miniszterelnöknél akart tisztelegni, de nem találta bonn.

Stambulow nagyon óhajtott volna megismerni Wekerlét.

Küldöttség a királynál.

Budapest, ápril. 25.

O felsége Bécsben a demografiai kongresszus küldöttségét igen szívélyesen fogadta. A küldöttség szónokának: Kamermayernek így válaszolt:

„Ismeretes előttem a kongresszusnak különösen a magyar főváros szempontjából való nagy fontossága; őszinte örömmel teljesítem az önök kérését és elfogadom a védnökséget.

Ezután a király a küldöttség minden tagjával kezet szorított és tudakozódott a viszonyok felől. Végül azon a kijelentéssel bocsátotta el, hogy helyettesét később megnevezi. A kik jelen voltak, azt beszéltek, hogy a feszült viszonyok még nyomát se látták a királynál, sőt azt a benyomást tette rájuk, hogy ő felsége nem sokára Magyarországra jön.

A király Giersnél.

Bécs, ápril. 25.

Ő felsége tegnap délután meglátogatta Giers orosz államférfit és 20 percet időzött nála. Nagy feltűnést keltett mindenfelé a király látogatása, a minek azonban nincs politikai jelentősége. A látogatásban csak a király nagylelkűségét látják, a ki egyszerűen meglátogatta a beteges államférfit, ki mindig a béke-párt híve volt Oroszországban.

Stambulow elutazása.

Budapest, ápril. 25.

Stambulow bolgár miniszter ma éjjel innen Sófiába utazott.

Gabona tőzsde.

Budapest, ápril. 24.

Buza tavaszra 7.66—76. Buza őszre 7.95—97. Teng. máj.—jun. 4.79—80. Zab tavaszra 5.75—77. Káp. rep. 13.40—50.

Idegenek névsora.

Kolozsvár, 1898. április 25.

Központi szálloda.

Bolla Mihály műszaki tanácsos Bpest, Farkas Kálmán főmérnök Bpest, Breunán Gusztáv mérnök Schwertenberg, Zachariás József m. k. hadnagy M.-Vásárhely, Kolmer Herman uradalmi igazgató M.-Fenes, Orosz Irma színésznő Bpest, Bunde György kerek, Bpest, Suchari, Fuohn József, Weisz Mihály, Grün Lipót, Ekstein Jenő utazók, Bécs, Ráner Andor utazó, Budapest. Zsigmond Sándor, Herczog János utazók, Bécs.

Nemzeti színház.

Béret 237. szám.

Kolozsvárt, szerdán, 1898. ápril hó 26-án.

Orosz Irma vendégfőléptével:

A JÓSLAT.

Csiky Gergely Teleki pályadijat nyert vigjátéka.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Erdő ház.

Kolozsvár, a Belközép-utca, Fapiaczor és a Csillag utca sarkán fekvő Szapanyos-féle egy emeletes ház, melynek emeletén 9 szoba, 2 konyha, földszintjén pedig 4 szobából és konyhából álló alkalmas vendéglő helyiség, 3 föld-helyiség és egy szoba van, azonnal eladó.

Felvilágosítás szerezhető Dr. Mihály József ügyvédi irodájában Kolozsvárt, Belmónostor utca 20. sz. I. emelet, volt Korbuly-féle ház. (4—10)

H i r d e t é s e k.

Kolozsavarmegye és Kolozsavár szab. kir. város főispánjától.

Sz. 577—1893.

(Máskolat.)

Pályázat.

A kormányzatomra bízott Kolozsavarmegye törvényhatóságánál előléptetése folytán üresedésbe jött választási törvényhatósági útmesteri állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen 300 frt évi fizetés és 97 frt úti átalánnyal egybekötött állást elnyerni óhajtják, folyamodványaikat a törvényh. útmesterek szolgálati viszonyairól, minőségéről és hivatalos teendőiről alkotott szabályrendelet 3. §-át minősítették, erkölcsi magaviseletét, valamint előszolgálatát igazoló okmányokkal felszerelve hozzám **folyó év május hó 15-ig** annál bizonyosabban nyújták be, mert később érkezett folyamodványok figyelembe vételét nem fognak.

Kolozsavart, 1893. évi április hó 13-án.

Gróf Beldi s. k.
főispán.

380. (1—2)

Sz. 196—1893.

378. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alfölt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári kir. kereskedelmi törvényszék 1893. évi 728. p. számú végzése következtében, Ferenczi Miklós ügyvéd által képviselt Simai Tivadár javára Stranzky Anna ellen 590

frt s jár. erejéig 1893. évi február 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 380 frtra becsült házi butor, fogadó berendezésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsavár városi kir. bíróság 1514—1893. számú végzése folytán 590 frt tőke követelés, ennek 1893. évi január hó 10. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 29 frt 68 kban bírósággal megállapított költségek erejéig, Kolozsavart, alperes lakásán torony-utca 6. sz. leendő eszközölésére 1893. évi május hó 1-5 napjának délutáni 2 órája határidővel kitzetlik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Kolozsavart, 1893. évi április hó 17. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó fűszer-üzlethez szükséges
két berendezés
teljes felszereléssel.

Értekezhetni:

Bojáki Sándor
fűszerkereskedőnél,
Benigni-palota.

365. (3—10)

Készpénzfizetésnél 3% engedmény!

„Gámentzy János utóda” üzletébe megérkeztek:

Szines selyem foulárdok . . . á **75 kr.** | Divatos francia changeant crépek á **1.40**
Changeant női ruhaszövetek **70** krtól feljebb. | Szines changeant selyem szoknyák **6** frttól.

Legnagyobb választék a legújabb divatu:

francia- és angol női ruhaszövetekben, ruha-diszekben, szintartó francia mosó-kelmékben, csipkében, napernyőkben stb.

GÁMENTZY JÁNOS UTÓDA:

IZAY ÁRPÁD.

352. (5—x)

Kivánatra minták bérmentve küldetnek!

Kiadó lakások.

Szamosfalván, közvetlen Kolozsavár határán
két lakosztály van,
mely több szobából áll.

A lakások nagyon kényelmesek és szép kerttel, nagy udvarral, istállóval vannak ellátva.

Azonnal kivehető.

Értekezhetni a kivétel iránt Kornis-utca 2. sz. alatt.

371. (3—8)

Vörös here,

nagy szemű, arankamentes,

10, 25, 50, kilós zsákokban államilag plombozva, 100 kilónként **76 frt.**

5 kilós plombozott postazsák **4 frt.**

Bármely mennyiségben utánvétért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Óriás burgonya:

Richter-féle Imperator . . . 100 kg. **5 frt.**
Paulsen-féle kék héjú . . . 5 kg. **1 frt.**

Csemege-sajt Nonplusultra,

Netto 4 kiló postaláda **3 frt.**

286. (27—x)

Sz. 1447—1893.

377. (2—3)

Árverési hirdetmény.

Kolozsavár szab. kir. város árvaszéke által ezennel közzhírre tétetik, hogy Kolozsavart elhalt Páll Sándor hagyatékához tartozó következő ingatlanok:

- 1.) A kolozsvári 2142. sz. tjkvben A + 1. r. 345. h. r. sz. a. foglalt, főtéren 18. sz. a. fekvő emeletes kőház 22273 frt.
- 2.) A kolozsvári 2142. sz. tjkvben A I. 2. rend. 1864., 1865. hrsz. a. foglalt kultorda-utczában fekvő ugynevezett „Caillag” vendéglő és kert 18653 frt.
- 3.) A kolozsvári 2142. sz. tjkvben A + 5. rend. 4707. h. r. sz. a. foglalt „Kőnáli” szálló 40 frt.
- 4.) A kolozsvári 1142. sz. tjkvben A + 7. rend. 5722. h. r. sz. a. foglalt kaszáló a „Lomb” dűllőben 70 frt.
- 5.) A kolozsvári 2142. sz. tjkvben A + 11. rend. 8566. h. r. sz. a. foglalt káposztás rét a „Szt.-György hegy” alatti berekben 60 frt kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen el fognak adatni s annak az árvaszék hivatali helyiségében leendő foganatosítására 1893. évi május hó 12-ik napjának d. e. 9 órája tűzetik ki azon megjegyzéssel, hogy az árverezési feltételek árverező biztos Vikol Kálmán árvaszéki ülnök urnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsavár szab. kir. város árvaszékének 1893. évi március hó 25-én tartott üléséből.

Losonczi János,
árvaszéki elnök.

Kolozsavart, holnaptól kezdve és mindennap

a Széchenyi-téren

eredeti európai nagy

BOLHA-SZINHÁZ ÉS CZIRKUSZ.

Nagy előadások a magasabb bolha idomító iskolából, hol 800 ruhába öltözött bolhaművész közreműködése mellett különféle testgyakorlatok és trüfás jelenetek fognak bemutattni.

Helyek ára: Első hely 20 kr., második hely 10 kr. — Nyitva délután 3 órától este 9 óráig. — Minden félórán új előadás. — Az előadás szabad szennel látható. A n. é. közönség meg van esztelg szökevényektől óva. Az igazgatóság.

M ü s o r:

Az aranyországból hivat. A japáni művész Mikadó. A bolhák mint pillangók. Caronese mobile. A két bohóc Tom és Nip párba. Mulatságos megjelenés egy talicskán. Vén asszony malma Francis nevű bolha bohóctól. Az ugrászat magas iskolájából, előadva bolha tagások 18 előrendű ugrástól. Bolha asszony utánzatlan mutatványai a kifeszített kötélen. Le Tambour major, nagy előadás In. korovics muszka által. A párisi gőzgép, előadva egy egyiptomi Ben Bolha által. Rabzolgák (bolhák békák) Le quadrille tremplante, előadják az olasz Polletini testvérek Mulatságos jelenet Tom, Nip, Francis és Pulga testvér bohócok közre működésével. Amerikai lövőmat előadja Pace ur. A repülő hinta előadja Loppa ur Trambolin ugrás Filie ur által Nagy lovagias előadják 20 előrendű bolha művész A szedáni csata nagy némajáték előadva a bolhaművész társaság nagy részétől. A nagy canadai bolha díjtuttatás Két párisi hintázó Előőrs támadás Pirotinál szerbek és bolgárok között Pepita k a veszélyes aabrinós ugrása s onnét lakhelyébe stb.

Befejezésül: Magyarasatok a bolhák nevelése idomítása és etetéséről tanulmányos mutatványokkal Felvilágosítások a bolha fogásáról
Hölgyeknek külön fenntartott helyek — Naponta új műsor
382. (1—1)

Kiadó lakások.

Szamosfalván, közvetlen Kolozsavár határán
két lakosztály van,
mely több szobából áll.

A lakások nagyon kényelmesek és szép kerttel, nagy udvarral, istállóval vannak ellátva.

Azonnal kivehető.

Értekezhetni a kivétel iránt Kornis-utca 2. sz. alatt.

371. (3—8)

Vörös here,

nagy szemű, arankamentes,

10, 25, 50, kilós zsákokban államilag plombozva, 100 kilónként **76 frt.**

5 kilós plombozott postazsák **4 frt.**

Bármely mennyiségben utánvétért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Óriás burgonya:

Richter-féle Imperator . . . 100 kg. **5 frt.**
Paulsen-féle kék héjú . . . 5 kg. **1 frt.**

Csemege-sajt Nonplusultra,

Netto 4 kiló postaláda **3 frt.**

286. (27—x)

Friss

gazdasági, velemény és virágmagvak

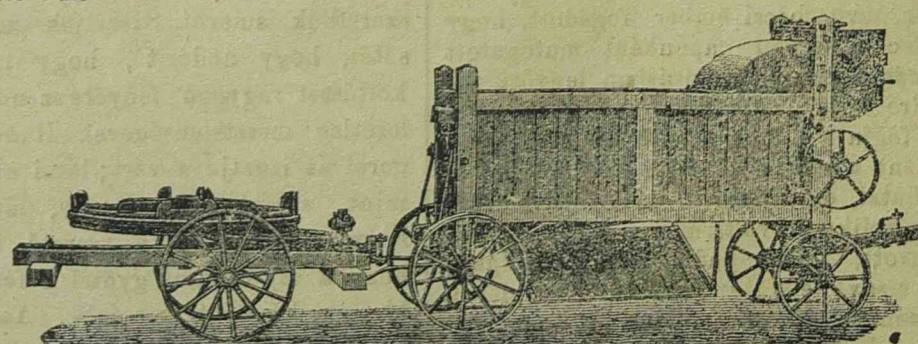
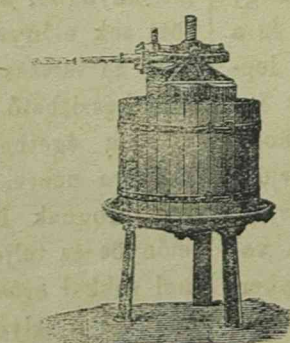
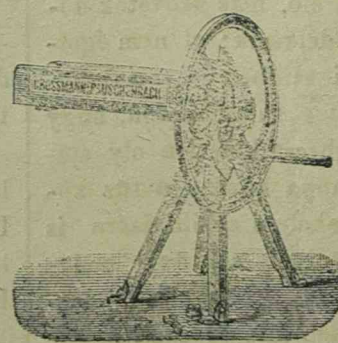
kaphatók

Tauffer Ferencz utódánál,

Kolozsavart, belközép-utca 6.

Raktáron vannak még: Ekék, boronák, cséplőgépek, rosták, Trieurök és más gazdasági gépek.

Olcsó gabona-zsákok.

304. (10—x)